

Programma van Toetsing en Afsluiting (PTA)

Klas 3 GL/TL

2022-2023

Inhoudsopgave

Onderwerp	blz
1. Algemene bepalingen en (gedrags)regels	3
2. Uitleg PTA	5
3. Uitleg Centraal Examen	7
4. Cijferbepaling	8
5. Examen	9
6. Inhoud PTA per vak	10

1. Algemene bepalingen en (gedrags)regels

Algemene bepalingen

1. *Het examenreglement van de school*
Het examenreglement is overeenkomstig het eindexamenbesluit en aangevuld met school specifieke regels. Het volledige officiële examenreglement van de school is terug te vinden op de website: [examenreglement](#).

2. *Overtreding van het examenreglement*
Als jij je niet houdt aan de regels, kunnen een of meer van de volgende maatregelen worden genomen: (artikel 7 uit het Examenreglement Lentiz | Floracollege).
 - a. Een cijfer 1 voor een toets van het PTA of van het Centraal Examen;
 - b. Uitsluiten van verdere deelname aan een of meer toetsen;
 - c. Het ongeldig verklaren van een of meer gemaakte toetsen.De examencommissie bepaalt of er een nieuw examen, of een onderdeel daarvan, moet worden afgelegd. De examencommissie bestaat uit:

Dhr. T. Berkhout, voorzitter	e-mail: tberkhout@lentiz.nl
Dhr. M. Hoff, teamleider	e-mail: mhoff@lentiz.nl
Mevr. M. Kik, docent	e-mail: mkik@lentiz.nl
Dhr. J. Kerkhoff	e-mail: jkerkhoff01@lentiz.nl
Mevr. M. de Vries	e-mail: mdvries10@lentiz.nl

Je kan binnen 3 dagen schriftelijk tegen een beslissing in beroep gaan (voor de procedure zie volledige examenreglement).

Lentiz Onderwijsgroep
T.a.v commissie van beroep examen
Postbus 3040
3130 CA Vlaardingen

Examenregels

Hierna worden de regels van het Centraal Examen en het PTA kort samengevat. Het officiële examenreglement is te vinden op de site: [examenreglement](#). Het examenreglement is overeenkomstig het eindexamenbesluit en aangevuld met school specifieke regels. Als je het met iets niet eens bent, kun je in het officiële examenreglement lezen hoe je moet handelen.

Een vak op hoger niveau

Ben je erg goed in 1 of meerdere vakken? Dan mag je na overleg met de vakdocent en met toestemming van examencommissie deze vakken op een hoger niveau volgen, en kan je ook voor deze vakken het eindexamen op een hoger niveau maken.

- *Ben je bang dat je het examen op het hogere niveau toch niet gaat halen voor dat je examen hebt gedaan?*
Dan vragen je ouders aan de examencommissie of je het eindexamen voor dat vak op het lagere niveau af kunt leggen. Dit moet wel gevraagd worden voordat het eerste tijdvak van de centraal examens begint (eind april 2023).
- *Heb je examen gedaan op hoger niveau en valt het cijfer tegen of ben je gezakt?*
Dan mag je tijdens het tweede tijdvak alsnog het centraal examen op het lagere niveau afleggen. Dit is geen herkansing, dus je recht op een herkansing verlies je hiermee niet. Als je terugvalt naar het lagere niveau, vervalt het cijfer op hoger niveau, ook al is dat een hoger cijfer.

Gedragsregels bij de schoolonderzoeken en het Centraal Examen

1. Je moet 15 minuten voor het aangegeven tijdstip bij het juiste lokaal zijn.
2. Als je te laat bent, mag je tot een half uur na het begin naar binnen.
Je krijgt **geen** extra tijd.
Bij de kijk- en luistertoets moet je op tijd zijn. Als je te laat bent, dan moet je de herkansing gebruiken om het alsnog te doen.
2. Het is niet toegestaan tassen, boeken, mobiele telefoons, mp3/mp4/ ipod of andere mediadragers mee te nemen in het examenlokaal.
3. Tijdens het schriftelijk examen mag je **niet** praten.
4. Je mag het examenlokaal nooit zonder toestemming verlaten.
5. Je moet zelf zorgen voor schrijfmateriaal zoals: liniaal, passer, geodriehoek, rekenmachine, enz.
6. Je mag alleen gebruik maken van door de school verstrekt (klad)papier.
7. Het werk moet met een **pen** worden gemaakt, behalve tekeningen (grafieken), die worden met **potlood** gemaakt.
8. Je moet duidelijk leesbaar je naam, het vak en je klas op het werk vermelden.
9. Vóór het verlaten van het examenlokaal moet je het gemaakte werk en de opgaven inleveren bij de docent.
10. Je moet altijd de aanwijzingen van de aanwezige docenten (surveillanten) opvolgen om **onregelmatigheden** te voorkomen.

Wat zijn onregelmatigheden

- Je mag geen storend gedrag vertonen of de aandacht van andere leerlingen trekken.
- Als je te laat komt zonder geldige reden, dan beslist de examencommissie welke maatregel er wordt genomen. Let op: een bus missen, een lekke band, enz. zijn geen geldige redenen.
- Wat wij van je verwachten, staat bij de gedragsregels. Het belangrijkste is, dat je luistert naar de docent en de aanwijzingen/opdrachten die je krijgt gewoon uitvoert.

Afwezigheid

- Bij afwezigheid (ziekte of andere geldige redenen) moet dit vooraf door een wettelijke vertegenwoordiger (ouder/verzorger) gemeld worden.
- Als je terug bent op school, moet je dit zo spoedig mogelijk melden bij het examensecretariaat. Dan wordt er een nieuwe datum bepaald om het schoolonderzoek in te halen.
- Wanneer je ziek bent tijdens een landelijk examen, dan moet je het examen maken tijdens de herkansing.

2. Uitleg PTA

Het Programma van Toetsing en Afsluiting (PTA)

- Een leerling doet examens in klas 3 en 4. Het examen bestaat uit 2 onderdelen: School Examen en het Centraal Examen. Het School Examen is het Programma van Toetsing en Afsluiting (PTA) en wordt afgenomen in de vorm van schoolonderzoeken. Het Centraal Examen wordt op alle scholen landelijk afgenomen.
- Het PTA wordt afgenomen in leerjaar 3 en leerjaar 4: er is een overgangsregeling van klas 3 naar klas 4, deze vind je op onze site.
- De inhoud van het schoolonderzoek staat per vak in het programma van toetsing en afsluiting.
- Afgeronde PTA-eenheden worden na toetsing als afgesloten beschouwd.
- Als een leerling bezwaar heeft tegen een beoordeling moet hij dit binnen een week kenbaar maken bij de examensecretaris.
- Afgeronde en beoordeelde schoolonderzoekproducten (toetsen, verslagen, werkstukken of foto's daarvan) worden door school gedurende 1 jaar bewaard.
- Bij een langdurige blessure of ziekte kunnen, na het inleveren van een doktersverklaring, vervangende opdrachten voor Bewegen en Sport worden uitgereikt door de examensecretaris.

1. *Regels bij de afname van de toetsen*

Bij afwezigheid (ziekte of andere geldige redenen), behoren de ouders, voogden of verzorgers dat vooraf op de dag van afname PTA uiterlijk tot 9.00 uur te melden.

De leerling moet bij terugkeer op school zo spoedig mogelijk, uiterlijk binnen een week, de gemiste schoolonderzoeken inhalen; de examensecretaris bepaalt het tijdstip.

2. *Afsluiting PTA*

Een leerling heeft het PTA volledig afgerond, indien:

- Het kunstvak CKV, Bewegen en Sport en het LOB-dossier beoordeeld zijn met "voldoende" of "goed".
- Het vak Maatschappijleer is beoordeeld met een eindcijfer.
- De praktische opdrachten, het handelingsdeel en toetsen uit het PTA zijn afgelegd.
- Alle onderdelen van het PTA dienen uiterlijk voor april 2024 te zijn afgerond.

De examensecretaris deelt de uitslag van het PTA uiterlijk mei 2024 mee; de resultaten zullen schriftelijk worden uitgereikt aan de kandidaten.

3. *Eindcijfer PTA*

- In het programma van toetsing en afsluiting staat de weging van ieder schoolonderzoek per vak.
- Het gemiddelde van de schoolonderzoekcijfers is het eindcijfer afgerond op 1 decimaal.
- Voor de vakken waarin ook Centraal Examen wordt afgelegd, wordt het eindcijfer afgerond op 1 decimaal.

4. *Herkansing*

- In schoolonderzoekperiode 2, 3 en 4 mag een leerling per schoolonderzoekperiode één herkansbaar schoolonderzoek van een vak naar keuze herkansen.
- De leerlingen met een vak op hoger niveau kunnen gebruik maken van de terugval optie
- Indien een leerling besluit niet deel te nemen aan de herkansing van de schoolonderzoekperiode, vervalt het recht op deze herkansing.
- De examensecretaris bepaalt wanneer de herkansing plaatsvindt, doch uiterlijk 4 schoolweken na het afnemen van het schoolonderzoek.

5. *De schoolonderzoekdata*

De schoolonderzoeken en herkansingen worden afgenomen in de volgende weken:

	Data
Schoolonderzoek 1	12 juni t/m 23 juni 2023
Herkansing 1	Geen herkansing
Schoolonderzoek 2	
Herkansing 2	
Schoolonderzoek 3	
Herkansing 3	
Schoolonderzoek 4	
Herkansing 4	

6. *Presentatie van praktische opdrachten/handelingsdeel*

De periode waarin het presenteren moet plaats vinden staat in het PTA vermeld. In de loop van het jaar worden de exacte data mondeling meegedeeld.

Als de afgesproken datum wordt overschreden, krijg je een nieuwe datum toegewezen. Vooraf word je hiervan schriftelijk in kennis gesteld. Voor het planningsgedeelte krijg je geen punten toegekend. Bij hernieuwd verzuim krijg je voor de praktische opdracht het cijfer 1. Als je in gebreke blijft voor wat betreft de praktische opdrachten/handelingsdeel word je van het examen uitgesloten.

7. *Het examendossier*

In het examendossier staan alle resultaten uit het PTA vermeld die je hebt behaald. De producten worden na beoordeling door de school bewaard.

3. Uitleg Centraal Examen

Wat moet je doen om aan het Centraal Examen te kunnen deelnemen?

Je moet het Programma van Toetsing en Afsluiting (PTA) volledig hebben afgerond; pas dan kan je opgaan voor het Centraal Examen. Het PTA bestaat uit de volgende onderdelen:

- De schoolonderzoeken, praktische opdrachten, het handelingsdeel en toetsen die je moet maken voor het Schoolexamen.
- CKV en Bewegen en Sport moet met een voldoende of goed zijn afgesloten.
- Het vak maatschappijleer moet beoordeeld zijn met een cijfer.

Organisatie van het Centraal Examen

1. *Regels bij het Centraal Examen*

Je kan deelnemen aan het Centraal Examen, indien het PTA volledig is afgerond.

Als je met een geldige reden verhinderd bent bij één of meer examens in het eerste tijdvak, dan krijg je in het tweede tijdvak de gelegenheid om deze examens alsnog te maken.

2. *Regels in de examenzaal en tijdens schoolonderzoeken*

- Zorg dat je 15 minuten voor de aanvang bij de examenzaal aanwezig bent.
- Na presentiecontrole worden afwezige kandidaten onmiddellijk doorgegeven aan de administratie en worden ze gebeld.
- Direct na het openen van de enveloppen wordt het werk rondgedeeld.
- Het eerste uur mogen de kandidaten de zaal niet verlaten.
- Opgaven en gemaakt werk blijven in de examenzaal achter.
- Jassen, tassen, telefoons, en andere mediadragers mogen niet in de zaal aanwezig zijn.
- Tot een half uur na aanvang van het examen mogen kandidaten nog worden toegelaten. Ze worden buiten de zaal opgevangen en geïnstrueerd door de examencoördinator. Ze leveren het werk wel uiterlijk op het aangegeven eindtijdstip in.
- Toezichthouders controleren of het verplicht in te leveren materiaal afgegeven wordt door de kandidaat.
- Het is de toezichthouders niet toegestaan om tijdens de zitting andere werkzaamheden te doen.
- Basispakket hulpmiddelen
 - Schrijfmateriaal, tekenpotlood, blauw en rood kleurpotlood, liniaal, passer, geodriehoek, vlakgom, goedgekeurde rekenmachine (casio fx-82EX), woordenboek Nederlands
- Specifieke hulpmiddelen
 - Vreemde talen: woordenboek
 - Nask1: informatiemateriaal (Binas vmbo-basis of Binas vmbo-kgt)

4. Cijferbepaling

Het cijfer voor het schoolonderzoek wordt bepaald door de vakdocent.

Voor het Centraal Examen wordt het gemaakte examen door de vakdocent van school nagekeken en door een docent van een andere school. Daarna moeten ze het samen eens worden over de behaalde punten. Worden de collega's het niet eens, dan wordt er gemiddeld.

De kandidaat die eindexamen VMBO heeft afgelegd is geslaagd indien hij/zij:

- a. Voor al de vakken van het CE een gemiddelde score heeft behaald van 5,5 of hoger.
- b. Voor het vak Nederlands moet minimaal een 5 worden behaald
- c. Maximaal één van zijn examenvakken het eindcijfer 5 heeft behaald en voor zijn overige examenvakken een 6 of hoger, of maximaal één van zijn examenvakken het eindcijfer 4 heeft behaald en voor zijn overige examenvakken een 6 of hoger waarvan tenminste één 7 of hoger, of maximaal twee van zijn examenvakken het eindcijfer 5 heeft behaald en voor zijn overige examenvakken een 6 of hoger waarvan tenminste één 7 of hoger.
- d. Voor de leerweg LWT moet het vak Nederlands en de beroepsgerichte vakken met een voldoende zijn afgesloten en de rekentoets 2F moet zijn gemaakt.

5. Examen

Kaderberoepsgerichte leerweg, Basisberoepsgerichte leerweg en leer/werktraject

De centrale schriftelijke examens vinden plaats op:

Datum:	Tijd:	Vak:
Mei 2024	*	Nederlands
Mei 2024	*	Biologie
Mei 2024	*	Wiskunde
Mei 2024	*	Engels
Mei 2024	*	Nask1

Gemengde Theoretische Leerweg

De centrale schriftelijke examens vinden plaats op:

Datum:	Tijd:	Vak:
Mei 2024	*	Nederlands
Mei 2024	*	Biologie
Mei 2024	*	Economie
Mei 2024	*	Wiskunde
Mei 2024	*	Engels
Mei 2024	*	Nask1
Mei 2024		Duits

*De leerlingen worden schriftelijk op de hoogte gebracht welke data er zijn vastgesteld.

6. Inhoud PTA per vak

In het PTA-boekje staat wat je moet leren en aan welke regels je je moet houden bij het examen.

Per vak is er een overzicht in een schema. Hieronder staat een voorbeeld:

nr	Klas	Onderdeel	Hoofdstuk	po/so	Tijd	Week	Weging	Herkansing	Eindterm
1	3	a. Leesvaardigheid = boekje b. Schrijfvaardigheid, zakelijke brief	Stencils + TB bl. 112,113,117,120	so	90 min.	24	1	Ja	K3, K4, K7

nr.	: schoolonderzoek 1, 2, 3, 4, 5 en 6
Klas	: klas 3 of 4
Onderdeel	: dat wat je moet leren
Hoofdstuk	: van het lesboek
Po/so	: P raktische O pdracht of S chriftelijke O pdracht
Tijdsduur	: tijd die je krijgt om een schoolonderzoek te maken
Toetsweek	: de week waarin het schoolonderzoek plaatsvindt
Weging	: hoeveel keer het cijfer meetelt
Herkansing	: kun je dit onderdeel herkansen ja of nee
Eindterm	: het examenonderdeel (wettelijke benaming)

Het cijfer voor het schoolonderzoek wordt bepaald door de vakdocent(en).

Note: in dit document wordt gesproken over je. Met je wordt bedoeld de leerling.

Vak Biologie
 Niveau GL/TL
 Klas 3-2022-2023

nr	klas	onderdeel	hoofdstuk	po/so	tijd	week	weging	herkans.	eindterm
1	3	Ecologie, Duurzaam leven	6,7	so	90	24/25	2	Nee	Bl/K/5,6,7
	4	n.v.t.							
	4	n.v.t.							
	4	n.v.t.							
5	3	n.v.t.							
6	3	A.Stevigheid en Beweging B.Erfelijkheid en Evolutie	5 3	so	45 45	Uiterlijk week 22	1	nee nee	Bl/K/8 Bl/K/1,2,3,13

Vak BTE
 Niveau GL/TL
 Klas 3-2022-2023

nr	klas	onderdeel	hoofdstuk	po/so	tijd	week	weging	herkans.	eindterm
1	3	Verbeelding	bergippenlijst 1	so	90	24/25	1	nee	BV/K/1,2,3,8 BV/K/1 Oriëntatie op leren en werken BV/K/2 Basisvaardigheden BV/K/3 Leervaardigheden in de beeldende vakken BV/K/8 Beschouwen – werk van anderen, reflectief

Vak Dans
 Niveau GL/TL
 Klas 3-2022-2023

nr	klas	onderdeel	hoofdstuk	po/so	tijd	week	weging	herkans.	eindterm
1	3	Loopbaanoriëntatie, vakbegrippen en dans beschouwen	Leren reader Dans	SO	90	24/25	1	nee	DA/K/1 DA/K/3 DA/K/7

Vak Drama
 Niveau GL/TL
 Klas 3-2022-2023

nr	klas	onderdeel	hoofdstuk	po/so	tijd	week	weging	herkans.	eindterm
1	3	Loopbaanoriëntatie, vakbegrippen en theatrale uitingsvormen	Leren reader Dans/Drama	so	90	week 24/25	1	nee	DR/K/1 DR/K/3 DR/K/7
2	4	n.v.t.							
3	4	n.v.t.							
4	4	n.v.t.							

Vak Duits
 Niveau GL/TL
 Klas 3-2022-2023

nr	klas	onderdeel	hoofdstuk	po/so	tijd	week	weging	herkans.	eindterm
1A	3	Leesvaardigheid 1	teksten met vragen (uit oude examens)	so	90	24/25	1	nee	MVT/K/2, MVT/V/1,3,4,5
1B	3	werkstuk land en volk	naar eigen keus informatie zoeken	po	6 weken voorbereiding		1	nee	MVT/K/2, MVT/V/3,4
5	3	n.v.t.							
6	3					uiterlijk week 22			

Vak Economie
 Niveau GL/TL
 Klas 3-2022-2023

nr	klas	onderdeel	hoofdstuk	po/so	tijd	week	weging	herkans.	eindterm
1	3	consumptie en consumentenorganisaties	deel 3A hfdst 1 t/m 4	so	90	24/25	2	nee	EC/K/1,2,3,4A,4B
	4	...							
5	3	nvt							
6	3	verslag Miljoenennota/Rijksbegroting				uiterlijk week 22	1		EC/V/1,2,3

Vak Engels
 Niveau GL/TL
 Klas 3-2022-2023

nr	klas	onderdeel	hoofdstuk	po/so	tijd	week	weging	herkans.	eindterm
1	3	Leestoets 1	Reading 1	so	90	24/25	2	nee	MVT/K/4

Vak Groen
 Niveau GL/TL
 Klas 3-2022-2023

nr	klas	onderdeel	hoofdstuk	po/so	tijd	week	weging	herkans.	eindterm
1	3	A. productie en verkoop B. vergroening stedelijke omgeving C. groenevormgeving en verkoop.		po/so	90	na de lescyclus	1	nee	P/GR/2.1-2 P/GR/3.1-2-3 P/GR/4.1-2-3
	4	n.v.t.							
	4	n.v.t.							
	4	n.v.t.							
5	3								
6	3	stage klas 3 A periode 1. B periode 2		po		uiterlijk week 22	1	nee	Kern P/GR/ A-B-C

Vak Kunstvakken 1 inclusief CKV
 Niveau GL/TL
 Klas 3-2022-2023

nr	klas	onderdeel	hoofdstuk	po/so	tijd	week	weging	herkans.	eindterm
1	3	Kunst portfolio		po		24/25	1	nee	KV/K/1, 2,3,4
2	4	n.v.t.							
3	4	n.v.t.							
4	4	n.v.t.							
5	3	n.v.t.							
6	3	n.v.t.				uiterlijk week 22			

Vak Lichamelijke opvoeding
 Niveau GL/TL
 Klas 3-2022-2023

nr	klas	onderdeel	hoofdstuk	po/so	tijd	week	weging	herkans.	eindterm
1	3	Tik en afgooi spelen. Veldsporten: Voetbal / rugby / softbal / hockey. Sprint. 12 minuten loop.		Po		24/25	1	Nee	LO1/K/2,3,4,7
	4	n.v.t.							
	4	n.v.t.							
	4	n.v.t.							
5	3								
6	3					uiterlijk week 22			

Vak LO2
 Niveau GL/TL
 Klas 3-2022-2023

nr	klas	onderdeel	hoofdstuk	po/so	tijd	week	weging	herkans.	eindterm
1	3	Turnen		po		uiterlijk week 24/25	1	Nee	LO2/K/2,3,5,9,10,11
	3	Bootcamp		po		uiterlijk week 24/25	1	Nee	LO2/K/1.2,3,9,10,11
	3	Beachspelen		po		uiterlijk week 24/25	1	Nee	LO2/K/2,3,4,9,10,11
	3	Sportfolio beoordeling		so		uiterlijk week 24/25	1	Nee	LO2/K/1,11,12

Vak Maatschappijleer
 Niveau GL/TL
 Klas 3-2022-2023

nr	klas	onderdeel	hoofdstuk	po/so	tijd	week	weging	herkans.	eindterm
1	3	Media	5	so	60	24/25	1	nee	ML1/K/2,7
	4	n.v.t.							
	4	n.v.t.							
	4	n.v.t.							
5	3	n.v.t.							
6	3	n.v.t.				uiterlijk week 22			

Vak Nask1
 Niveau GL/TL
 Klas 3-2022-2023

nr	klas	onderdeel	hoofdstuk	po/so	tijd	week	weging	herkans.	eindterm
1	3	Licht, Atomen en straling	5 en 8	so	90	24/25	2	Nee	Nask1/K/2,3,7, 10, 11
	4	n.v.t.							
	4	n.v.t.							
	4	n.v.t.							
5	3	n.v.t.							
6	3	Het Weer	2	po	-	uiterlijk week 22	1	Nee	Nask1/K/ 1, 2, 3, 12 Nask1/V/3

Vak Nederlands
 Niveau GL/TL
 Klas 3-2022-2023

nr	klas	onderdeel	hoofdstuk	po/so	tijd	week	weging	herkans.	eindterm
1	3	Kijk- en luistervaardigheid		po	60	24/25	1	Nee	Ne/K/4

Vak Wiskunde
 Niveau GL/TL
 Klas 3-2022-2023

nr	klas	onderdeel	hoofdstuk	po/so	tijd	week	weging	herkans.	eindterm
1	3	Statistiek	Jr 2 H4,* Jr 3 H4, Jr 4 H1*	so	90	24/25	2	nee	WI/K/1,2,3,7
	4	n.v.t.							
	4	n.v.t.							
	4	n.v.t.							
5	3								
6	3								